

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

18 De aliis societatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

De alijs Societatibus.

CAPVT XVIII.

SOLET esse societas inter coniuges eorum bonorum, quæ constante matrimonio acquirunt.

Primo quæritur, An iure communi inter coniuges sit societas bonorum, quæ durante coniugio lucrificiunt eo ipso, quod simul habitant? Glossa in c. Cum societas 27. q. 2. affirmat, & probat ex cap. Significauit, de Donationibus inter vir. & vxor. sed Couarr. in epitom. de Matrimonio, par. 2. cap. 7. §. 1. num. 5. tradit, communem esse sententiam, talem societatem inter coniuges nec ciuili, nec canonico communi iure contrahi. Et quod dicitur in cap. Significauit, dicit intelligi de bonis, quæ constante matrimonio ex communi viri, & vxoris pecunia acquiruntur: ea enim bona diuidenda sunt, vt pote acquisita ex bonis vtriusque coniugis, vt ibi Doctores animaduertunt, & in cap. Cum societas 27. quest. 2. inter coniuges dicitur esse societas, nimirum ad habitandum simul, ad familiam gubernandam, ad prolem generandam, educandam, instituendamque. Nihilominus in Hispania legibus, & constitutionibus regijs decretum est, vt inter virum, & vxorem sit societas omnium bonorum, quæ stante matrimonio comparantur: idemque consuetudine in Gallia seruari, testatur Couarr. loco citato. Leges vero Hispanienses illæ locum habent, postquam vir, & vxor simul habitare ceperunt, & adhuc habitant, cum bona acquiruntur. nam si separatio coniugum facta sit, ita vt vir, & vxor non habitent simul, diuortio ob alterius adulterium auctoritate Ecclesie facta, bona, quæ postea acquiruntur, non omni ex parte communi sunt. Verbi gratia ob adulterium mariti, vxor diuortium petit, tunc quæ vxor acquirat, cum viro minime communicat. Et idem iuris est, si vir ob adulterium vxoris, diuortium procurauerit. At vero bona, quæ alter coniugum adulterij reus, facta diuortio acquirat, communia sunt, quia eius culpa separatus est à coniuge, thori fidem violando. Couarr. loco citato.

Predictæ itidem leges locum habent in coniugibus, qui bona fide sunt matrimonio coniuncti, quamuis ex occulto alioqui impedimento matrimonium minime subsistat, ibidem Couarr.

Secundo quæritur, An si maritus, matrimonio constante, nactus sit ex consolidatione vsumfructum agri, vel domus, cuius proprietatem ante contractum matrimonium habuerat, eiusmodi vsumfructus sit cum vxore communis? Teste Couarr. loco præallegat. num. 9. aliqui sentiunt esse communem, quia stante matrimonio, vir talem vsumfructum adeptus est. Sed horum sententiam confutat Couarruias. Primo, quia vsumfructus, quando cum proprietate consolidatur, iure proprietatis acquisitus censetur. l. Vsumfructus. ff. de Vsumfructu. & l. Si proprietati. ff. de Iure dot. ergo cum proprietate communis non sit, vsumfructus nequit esse communis. Deinde id quod contingit ex causa prioris, atque præterita, sine facto nouo, ad tempus causæ prioris, & præteritæ referri debet. l. In ratione si Imperator. i. ff. ad Legem Falcidianam. l. Pomponius 2. ff. de Negot. gestis. ergo vsumfructus, qui ratione pristina, & antiquæ proprietatis contingit, non dicitur ex causa lucri provenire.

Item, quæ accedunt rebus mariti, natura, & vi sua, non sunt illi cum vxore communia. l. Verum. ff. pro socio. Sic hoc exemplum: Maritus quando nuptias contraxit, fundum habebat æstimatum centum aureis, & stante matrimonio idem fundus mille aureis æstimatur, huiusmodi incrementum non est commune, ergo vsumfructus cum proprietate consolidatus, communis non fit, & proinde vsumfructus erit vxori cum viro communis, si matrimonio constante fundus fuerit à marito emptus, & causa emptionis vsumfructus cum proprietate consolidatus.

Ex his etiam efficitur, vt res solius viri sit, quam vsu ca-

pere ante matrimonium ceperat, postea stante matrimonio plene est adeptus: quoniam tamen res in viri dominium transiit ex facto, & possessione, quæ stante matrimonio contigerunt, vt dicitur cap. vlt. de Prescript. lucrum tamen huiusmodi ex vsumfructione, quæ ante matrimonium cepta, paulatim sua vi, & natura post matrimonium completa est, communicatur. Hinc etiam fit, vt emolumenta, & commoda in rebus mariti facta, constante matrimonio, ad ipsum pertineant, quamuis eorum pretium sit coniugis vtriusque commune, nisi res, quæ meliores redditæ sunt, ad ius primogenitorum spectent.

Quæres, an vbi extant predictæ leges, alter coniugum possit bonis, quæ sibi deferuntur, stante matrimonio, renuntiare? Respondeo, posse, Glossa in cap. Significauit, de Donat. inter vir. & vxor. & Couarr. loco cit. Vnde maritus repudiare potest hæreditatem sibi delatam, vel legatum relictum: neuter tamen coniugum potest, quod sibi est debitum, remittere. Ratio vtriusque est, quia remissio debiti est quædam liberalis, & gratuita donationis species, & proinde qui remittit, aliquid ex suo donat: sed is, qui repudiatur, quæ sibi deferuntur, nihil ex suo donat, vel amittit, quia nondum in re ius acquisiuit. Immo etiam si maritus creditores habeat, nihil eis nocet, si repudiet hæreditatem, vel legatum. Ita Couarr. quem dixi loco, num. 11. & 12.

De societate, quæ solet esse duorum fratrum inter se se.

CAPVT XIX.

DE hac societate Bart. in l. Si patruus. C. Communia vtriusque, iud. Petrus Perusinus, tract. de duob. fratribus. Angelus in verb. Peculium 2. Siluelt. eod. verb. Peculium 2.

Primo quæritur, An societas inter fratres contracta intelligatur eo ipso, quod habeant hæreditatem, vel patrimonium indiuisum? Respondet Bartolus loco cit. in hunc modum: Si neuter eorum negotiatur, societas non est contracta. Deinde, si vnus solus negotiatur, non contrahit societatem cum altero, qui nullam operam negotiationi dat. Si vterque negotiatur, eo ipso societas quæritur inter ipsos contracta censetur. Bald. in l. Cum duobus. §. si frater. ff. pro socio. & in l. Si patruus, supra cit. docet ex fratrum actibus posse colligi, etiam si non negotientur, an sit inter eos contracta societas: nam viri nobiles negotiati non consueuerunt. Nihilominus si in commune conferant omnia munera, dona, & stipendia, & quæ sibi legata sunt, eo ipso videntur inter se societatem inire, quoniam alioqui huiusmodi actus sunt sociorum.

Insuper si vnus ex fratribus, quamuis non negotiatur, omnia tamen cum alio fratre communicat, quæ sibi vndeque proueniunt, reuera cum illo societatem contrahit: si vnus iudem fratrum se in vna negotiatione exerceat, & tamen vterque in commune confert luera, & bona, quæ sibi obueniunt, eo ipso societatem inire creduntur.

Secundo quæritur, Quando omnium bonorum societatem coire fratres censentur? Respondeo, eos non contrahere societatem omnium bonorum, nisi id expresserint, quare solum contrahunt societatem quæritus, quando bona sibi obueniunt in commune conferunt.

Tertio quæritur, An quando frater natu maior res suas, & fratris comuni nomine administrat, ita vt frater alter ratum habeat, quod gerit, contrahat societatem? Respondeo, eum contrahere, ac proinde ex dolo, & lata culpa, vel leui teneri.

Quarto quæritur, An frater habens cum fratre hæreditatem, vel patrimonium indiuisum, debeat cum eo communicare omne lucrum sibi obueniens ex publicis muneribus, & officij administratione? Respondeo, minime: quia

inter